

ПРОТОКОЛ

София, 01 юни 2020 година

Върховният касационен съд на Република България, Търговска колегия, първо отделение в съдебно заседание на _____ първи юни две хиляди и двадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ТОТКА КАЛЧЕВА
ЧЛЕНОВЕ: ВЕРОНИКА НИКОЛОВА
КРИСТИЯНА ГЕНКОВСКА

при участието на секретаря **ВАЛЕРИЯ МЕТОДИЕВА** сложи за разглеждане търговско дело № 199 по описа за 2019 година, докладвано от съдията **ВЕРОНИКА НИКОЛОВА**

Производството е по реда на чл. 290 ГПК.

В изпълнение на разпоредбата на чл.142, ал.1 от ГПК и на поименното повикване в 9,05 часа, страните се представиха така:

Касатор – ДНВ ГЛ СЕ (DNV GL SE) - явява се адв. В. Ответници по касационната жалба – Д Г Д, И Г М, Я Н М, На Н И, Д Т С, Т Т С-П, В Я С, З И Д, П И И, Д Г Д, М Д Д, чрез неговия баща и законен представител Д Г Д, Г Д Д чрез неговия баща и законен представител Д Г Д, П И Г, Д П Г, М П Г, Г Г П, Р Г П, С Д Г, Т Х Г, С К Г, М К Г, Г К Г, С Г Н, М Г Г, Г Ц Б, Н Ц Б, Ц И Ф, Р И Г, И В М, Н В Л, М П П, К П П, Р П П, - явяват се ДД, Д С, Та С-П, З Д, Д Д, М Д, Г Д чрез баща и законен представител Д Д, Д Г, М Г, Г П, С Г, Т Г, С Г, М Г, Г Б, Н Б, И М, Н Л, М П, К П, Р П, за всички тях се явяват, адв. В, адв. Б и адв. К.

Съдебният състав констатира, че с оглед възможностите на съдебната зала и броя на явилите се лично страни и техни пълномощници в откритото съдебно заседание за изпълнение на изискванията, наложени от спазването на мерките във връзка с епидемиологичната обстановка, съдебното заседание ще се проведе на второ четене в 10.30 часа в 11 зала на съдебната палата.

След изпълнение на разпоредбата на чл.142, ал.1 от ГПК и на поименното повикване в 10,34 часа, страните се представиха така:

Касатор – ДНВ ГЛ СЕ (DNV GL SE) – редовно и своевременно призован чрез публикация в ДВ бр. 39/2020 г., стр. 65, съгласно изискванията на чл.289 от ГПК, явява се адв. В с представено по делото пълномощно.

Ответници по касационната жалба – Д Г Д, И Г М, Я Н М, Н Н И, Д Т С, Т Т С-П, В Я С, З И Д, П И И, Д Г Д, М Д Д, чрез неговия баща и

законен представител Д Г Д, Г Д Д чрез неговия баща и законен представител Д Г Д, П И Г, Д П Г, М П Г, Г Г П, Р Г П, С Д Г, Т Х Г, С К Г, М К Г, Г К Г, С Г Н, М Г Г, Г Ц Б, Н Ц Б, Ц И Ф, Р И Г, И В М, Н В Л, М П П, К П П, Р П П, - призовани чрез публикация в ДВ бр. 39/2020 г., стр. 65, съгласно изискванията на чл.289 от ГПК, явяват се Д Д, Д С, Т С-П, З Д, Д Д, М Д, Г Д чрез баща и законен представител Д Д, Д Г, М Г, Г П, С Г, Т Г, С Г в, М Г, Г Б, Н Б, И М, Н Л, М П, К П, Р П, за всички тях се явяват, адв. В и адв. Б с представени по делото пълномощни както и адв. К с днес представено пълномощно.

Председателят на състава: Уведомявам страните, че се води аудио запис на съдебното заседание.

СЪДЪТ констатира, че в публикацията в „Държавен вестник“ за призоваване за днешното съдебно заседание от ответниците по касационната жалба е изписано само името на Диана Георгиева Димитрова и на пълномощника адв.В, като в публикацията не са упоменати имената на всички останали ответници.

Адвокат В: Да се даде ход на делото.

Адвокат В: Да се даде ход на делото. Нямаме възражение относно призоваването на страните за днешното съдебно заседание.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, Търговска колегия, първо отделение намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото, поради което:

О П Р Е Д Е Л И :

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

Докладва касационната жалба, отговора на касационната жалба и определение № 46/21.01.2020г.

Адвокат В: Поддържам касационната жалба на всички изложени в нея основания. Нямам нови искания. Съображения ще изложа по същество.

Адвокат В: Оспорвам касационната жалба. Считам, че не са налице основания за отмяна на постановените по първата и втората инстанция съдебни решения. Аргументи ще изложа във фазата по същество.

Адвокат Б: Присъединявам се към колегата.

Адвокат К: Присъединявам се към становището на адв. Владимиров.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, Търговска колегия, първо отделение

О П Р Е Д Е Л И :

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО ПО СЪЩЕСТВО:

Адвокат В: Пред вас днес е изложен казус, който предизвиква широк обществен интерес и който поставя не малко морални, фактически и правни въпроси, а именно с последните сме призвани да се занимаваме днес в тази зала. Случилото се през 2009г. безспорно е трагедия и нито едно съдебно решение на какъвто и да е съдебен орган не би могло да я поправи или промени. Правото е несъвършен регулатор, но то е призвано да установи няколко неща, едно от които е обективната истина и да въздаде справедливост, но там където тя е необходима и срещу тези лица, които следва да понесат отговорност. Както е изложено в нашата касационна жалба и застъпвано през целия ход на съдебното производство от първата инстанция до настоящия момент, има няколко момента в това производство, които будят съмнения от правно естество и които правят проблематично осъждането на доверителя ми и произнасянето на предходните инстанции. Правото не може да си позволи да обвинява, правото работи с доказателства, с доказани факти и то събрани по определен предвиден в релевантния процесуален закон ред. В противен случай се стига до засягане на основни конституционни права, като правото на защита и техните проявления, каквито са застъпени в ГПК, като правото на равенство на страните в процеса, състезателност и принципа за разкриване на обективната истина от съда и страните чрез техните доказателствени искания и чрез съдебното дирене. Считаме, че на първо място, по въпросите по които беше допуснато касационно обжалване по настоящото дело е налице грубо отклонение на предходните две съдебни инстанции от установена практика на ВКС и от основните принципи на българското гражданско съдопроизводство, които са свързани с материала, с който трябва да работи едно експертно заключение, и с принципите на събиране на доказателствата в рамките на процеса, с допустимите в този процес доказателствени средства и с непосредственото им възприемане както от вещите лица, така и от съда, който прави преценката на тези доказателства.

Видно от изложеното в касационната жалба и от материалите по делото, приетото заключение на съдебно техническата експертиза е изготвено въз основа на допускания по житейски презумици и теоретични постановки, възприети от вещите лица без самите те да са се запознали със състоянието на процесния плавателен съд, с неговата техническа документация, без да са изследвали действителния механизъм на произшествието. Такива допускания са недопустими, когато върху едно такова съдебно заключение се базира съдебното решение и когато съдът основава решаващите си изводи върху него. Поради това пледираме и не искаме нищо повече от възможността доверителят ни да получи пълна защита на процесуалните си права и отказаните от предходните инстанции съдебни поръчки за събиране на относими доказателства, върху които да бъде извършена съдебно техническата експертиза, да бъдат уважени и да се извърши едно пълно и точно доказване на конкретното произшествие, а не на предполагаеми причини за неговото възникване. И на второ място, оставяйки на страна процесуалните нарушения, които от наша гледна точка са допуснати в настоящия процес, считаме, че доверителят ни не е и пасивно

легитимираното лице, спрямо което ответниците по касация е следвало да насочат своите претенции. Подробни аргументи за това сме излагали в предходни инстанции, има ги застъпени в касационната жалба, но държим да посочим, че за да бъде налице ангажиране на деликната отговорност по българския закон, а и по приложимия македонски закон - по мястото на възникване на вредоносното събитие, е необходимо да е налице деяние от лице, за което доверителят ми като юридическо лице отговаря и това деяние да е в пряка причинно- следствена връзка с настъпилото произшествие и с неговия механизъм. От събраните по делото доказателства, от една страна, се установява, че лицето Б. Б., който е бил инспектор и непосредствено е извършил обследването на процесния плавателен съд и сертифицирал неговата годност за плаване, около 5 месеца преди инцидента е бил в трудово-правни отношения с трето юридическо лице, а не с нашия доверител. Поради това считаме насочването на иска към доверителя ни за напълно неоснователно, тъй като по делото не доказано конкретно възлагане на работа, което съобразно практиката на Върховния съд, а и практиката на ВКС /по-новата/ произтича от конкретно правоотношение било то трудово, било мандатно между прекия причинител на вредата - физическото лице, което формира и психическото отношение към извършеното деяние, и юридическото лице, което носи обективната гаранционна отговорност за това деяние. Такава връзка в настоящия процес не е доказана. Това е в рамките на доказателствената тежест на ищеца и ответник по настоящата касация, който следва да докаже защо насочва претенцията към конкретния ответник и защо тя е основателна, поради което считаме, че искът априори е неоснователен спрямо нашия доверител дори и в размерите, в които е уважен от въззивната инстанция. На второ място, считаме, че от малкото доказани факти по делото и безспорни между страните, свързани с механизма на деянието, е безспорно доказано, че при трагедията превозният плавателен съд е бил натоварен далеч над сертифицирания в издадените му сертификати, независимо от кого, лимит. Били са качени 56 лица на борда при максимално допустим лимит съгласно издадените сертификати 43 лица, което е над 30% от допустимото. Значението на този факт не е обсъдено подробно и обективно от предходните инстанции. Не е разгледан в своята пълнота и в заключението на вещите лица. Но безспорно не може да се вмени във вина на сертифициращият орган и на лицето, извършило сертификацията, което установява принципна годност на плавателния съд да извършва при определени условия курсове в дадения воден обект, не може да се вмени в негова вина настъпването на събитие, което се дължи на грубо нарушаване на тези параметри, които са разрешени от сертифициращият орган от страна на лицето, което експлоатира плавателния съд. Да, сертифициращият орган установява годност за определен период, прави преглед веднъж годишно и на базата на този преглед, с оглед опитните правила и с оглед установените технически разпоредби се счита, че плавателният съд би следвало до настъпването на следващият момент за такъв преглед да отговаря на характеристиките, ако той се съхранява правилно, ако той се експлоатира правилно от лицето, което го притежава, което оперира с него. В настоящия случай и нещо, което в крайна сметка с оглед и на моралните аспекти на

ситуацията се пропуска или не се обсъжда достатъчно подробно от предходните инстанции, но е налице, е грубото нарушение на прекия корабособственик и на капитана, който е управлявал превозния съд, което нарушение не може да се счете, че е съпричинено от нашия доверител дори и той да е носил отговорност за сертифицирането. В крайна сметка изцяло вината е на лицето, което е превозвало пътниците и което поради незнание, поради притискане от обстоятелствата, поради обикновена човешка алчност и желание да получи нещо повече и по-бързо, в резултат на което често се случват такива събития, е допуснал грешка, която е коствала много човешки животи и която е довела до чувства, които не могат да бъдат променени; до терзания и болки, които не могат да бъдат върнати с никакви пари. Но това не означава, че лице, което не е било в състояние да упражни никакъв контрол към момента на съответното събитие върху действията на този корабособственик и дали той изобщо се съобразява с правилата и предписанията на техническото сертифициране на съда, трябва да понесе тежестта и трябва да плати обезщетение. Всички тук в тази зала сме призвани да установим конкретния извършител на деянието, кръга на отговорните за него лица на база на установените в този процес факти и спрямо това съдът да присъди справедливото и отговарящо донякъде на претърпените болки и страдания обезщетение съобразно трайната съдебна практика и собственото си усещане за справедливост. Ето защо и в заключение на всичко казано до тук считам, че на първо място, настоящата инстанция би могла да се произнесе по съществуването на спора и да отхвърли предявените иски срещу доверителя ми, тъй като безспорно не са доказани основни елементи от фактическия състав на деликтната отговорност в нейния състав по чл. 49 ЗЗД, когато едно юридическо лице носи обективна гаранционна такава за действията на физическо лице, на което е възложило дадена дейност. Ако сметете, че не са основания за произнасяне по същество считам, че въз основа на допуснатите съществени процесуални нарушения в процеса до този момент и във връзка с въпросите, по които сте допуснали касационното обжалване, делото следва да бъде върнато за повторно разглеждане пред Софийския апелативен съд от нов съдебен състав, който да назначи поисканите от доверителя ми съдебни поръчки и след получаване на съответната документация от македонската държава да бъде проведена допълнителна съдебно-техническа експертиза, която да отговори на поставените и пред първата инстанция и отхвърлени от нея и във въззивната жалба на доверителя ни въпроси, така че да се направи едно пълно и обективно разкриване на истината за причините, довели до тази човешка трагедия. Доверителят ни, както и в предходните инстанции, няма да претендира разноски нито заплатената от него държавна такса, нито за адвокатско възнаграждение, с оглед спецификите на случая и лицата, които седят като ответници по касация. Единственото, което ние искаме е да упражним всички свои процесуални права, да получим защита, такава каквато ни я гарантира Европейската конвенция за защита правата на човека, Българската конституция и ГПК и в този процес да бъде открита истината относно това дали и в каква степен доверителят ни следва да бъде държан отговорен за тази човешка трагедия.

Адвокат В: Моля да оставите касационната жалбата без уважение и да потвърдите решението на Апелативния съд като правилно, законосъобразно, обосновано и пределно добре доказано. Допуснатите касационни основания, които претендират да бъдат част от приложеното поле на чл.280, ал.1 от ГПК, според нас не са налице в пълнота. По първият въпрос, по който е допуснато касационното обжалване, сме изправени пред хипотезата дали вещите лица са огледали кораба физически и дали са ползвали наличната негова техническа документация.

Преди да взема отношение точно по този въпрос, бих искал да подчертая, че независимо от отговора, независимо дали е положителен или отрицателен, той не би променил крайния извод на съда. Защо? Защото една година преди атентата в „Св. Неделя“ е построен един военен катер, който трябва да се ползва от екипаж от 5 човека в Регенсбург. Този катер потъва през войната, този катер е потопен от германците, когато напускат Македония, този катер е потънал веднъж и като е ползван от кооперация „Трудбеник“, този катер на 05.09.2009 г., потъва за четвърти път. Без да сме технически грамотни, без да сме инженери или корабостроители е ясно, че едно стогодишно парче желязо е изправено пред чудото на техниката и физиката да бъде обявено за годно за плаване, след като няма нищо общо с чертежите, плановете, предназначението, изчисленията, с които този катер е бил построен.

Четири различни собственици са извършвали върху този плавателен съд всевъзможни промени и реконструкции. Така например нито в касационната жалба, нито в един документ на ответниците по исковата молба и настоящи касационни жалбоподатели не бе изтъкнат железният факт, че корабът не е сертифициран да превозва пътници в числото, определено от германския „Лойд“. Защо? Защото инспекторът на германския „Лойд“ не си е направил физически труда да излезе от ресторанта на Охрид, да огледа кораба физически и да забележи, че първият салон е реконструиран две години преди това и капацитетът му е променен, тоест намален, тъй като са решили да му правят барче. Този кораб няма капацитета, посочен от инспектора Б. Б. в качеството му на назначено компетентно техническо лице от германският „Лойд“.

Що се отнася до достъпа на кораба, този кораб след изваждането си, имайки предвид неговата техническа история и синопсис на цялата му търговска и експлоатационна дейност е негоден да бъде използван като обект на изследване, а още повече към времето, когато се гледаше и първата и втората инстанция по настоящия спор. Корабът е изтеглен в блатата в канала между Охридското езеро и гние, разграбва се, ръждясва и потъва отново. В момента корабът не съществува. В уверение на това, но не като доказателство, представям снимки от пресата в Македония, последната от които е от 23.12.2019г., които показват, че същият кораб е изваден от блатото и е подаден за вторични суровини отдавна. Какъв оглед биха направили в една нова експертиза едни нови вещи лица? Отговорът е ясен. Невъзможен! Огледът просто не може да бъде изпълнен!

Що се отнася до документацията: документацията на кораба съгласно закона за вътрешното корабоплаване на Македония, трябва да се намира на

борда на кораба, доколкото има такава /един екземпляр/, втори екземпляр от техническата документация на кораба, съгласно раздел 28 от Правилата на германския „Лойд“ трябва да бъде включен в техническото досие на кораба, което трябва да се притежава, образува и поддържа редовно именно от сертификационната организация - германски „Лойд“. Така, че да се иска от вещите лица да ползват документация, която се намира в ръцете им или би трябвало да бъде в ръцете на ответниците по исковата молба е крайно недопустимо, да не кажа невъзможно. Що се отнася до искането Македония да изпълни съдебна поръчка и да представи техническа документация на кораба: Възниква един напълно логичен, но с особено правно значение въпрос: „Има ли такава документация?“. Да, има и по закон не се намира в нито един орган на Македонската държава, тъй като няма никакво правно основание нито един орган да разполага с нея освен корабособственикът и класификационната организация, която е оторизирана от Македонската държава да свърши работата по прегледа и допускането на плавателния съд до плаване. Този въпрос е изчерпателно разгледан и по време на следствието и по време на наказателното дело в Македония и в българското наказателно производство, а и в първата и втората инстанция от настоящия спор.

Що се отнася до самата документация и до колко тя съществува - да, съществува! Теоретичните чертежи на кораба, разположението на пътниците и пътникоместата - съществува общ план /генерален план на кораба/. Всички тези документи се намират в делото, те са част от прокурорската преписка, които са изискани служебно и взети от македонския съд, който ги е взел от германския „Лойд“ и от корабособственика, доколкото те са имали такива. Друга документация няма и не може да има. Между другото, именно по желание и по настояване на германския „Лойд“, в качеството си на ответници, те са представили съдебно-техническата експертиза, извършена от Националната следствена служба на България, в която са приложени пълната техническа документация и всички чертежи на кораба, тоест те разполагат с тях. Именно тази документация съвсем закономерно и допустимо е използвана от техническата експертиза от предходните инстанции на настоящия спор.

Що се отнася до въпроса, свързан с аргументите изтъкнати в днешното съдебно заседание, отнасящ се до материалите използвани в експертното заключение: Непременно следва да подчертаем, че тази експертиза и материалите по нея не се основават на житейски допускания и са плод и резултат от всички изследвания по делото, включително и други извън материалите по самото дело. Решението на Апелативния, а и на Окръжния съд не се базира единствено и не се основава преди всичко на тази експертиза от досъдебното производство. Тя просто е присъединена, но не е включена към материалите на делото и тя не е основанието да се вземе съответното решение. И както казах в самото начало, дори и да нямаше техническа експертиза, същността на отговорността не се състои в изследване на самия факт на потъването на кораба, а се състои в това, че за този кораб е недопустимо и невъзможно да му бъде разрешено да плава по какъвто и да е начин. Защо? Пропуснато е в жалбата, а и в предходните производства да се обърне внимание на въпроса, че когато за първи път, въз основа на договора

между Македония и германския „Лойд“ се извършва сертифициране и установяване годността на кораба, инспекторът на германския „Лойд“ констатира серия от неизправности и серия от липси и недостатъци. И отбелязва същите, както в сертификата и основно в доклада на инспекцията си /по спомен мисля, че беше 2006 г./. Така например, в този първи сертификат, който настоявам да запомним, че е основният и решаващият в случая, германският „Лойд“ съвсем правилно отчита, че корабът е нестабилен, че той се нуждае от тест за стабилност, че корабът има изключителни забележки по и машинното отделение, че корабът не е снабден със спасителна лодка, поради което и германският „Лойд“ задължава корабособственика и всички лица, свързани с морската администрация /в случая езерната администрация/ на Македония, а най-вече и самия корабособственик, корабът да бъде на вода само три месеца. Така валидността на този сертификат е ограничена на 90 дни, след което съгласно правилата на германския „Лойд“ и съгласно всички приложими резолюции на морската организация на ООН, към които договорът изрично препраща, се изисква корабът да не може да плава, докато не бъдат отстранени. Тези забележки са пренебрегнати от германския „Лойд“, който сам не е изпълнил своите указания. Нещо повече! Стигаме до варианта, в който самият германски „Лойд“ задължава и изрично настоява, че корабът има капацитет 43 души. По този въпрос споменах в началото, че това е технически, физически, биологически, химически и както искате да погледнем: Невъзможно! Но и до последния момент, а и в личната ни кореспонденция с германския „Лойд“ и неговата централа в гр. Хамбург те настояваха това, е може би и до днес ще го настояват, което е показателен пример, че корабът въобще не е оглеждан от германския „Лойд“ и неговият инспектор.

Що се отнася до въпроса с наличието или неналичието на корабната документация мисля, че този въпрос е изяснен. Той е технически невъзможен да бъде изпълнен, както по време на назначаване на експертизите, а към днешно време обективно не може да има обект тази експертиза. В този смисъл считам, че независимо от отговора на въпроса, който може да представлява правен интерес сам по себе си и като теоретическа хипотеза, почитаемият състав следва да остави в сила решението на Апелативния съд, като правилно и дълбоко обосновано.

Бяха споменати извън касационната жалба аргументи свързани с липса на пасивна легитимация във връзка с деянието, вината, причинно-следствената връзка, статута на инж. Б Б и бил ли е той служител в трудово-правни отношения с централата на германския „Лойд“ в Хамбург или не. На тези въпроси, които наистина не съществуват в касационната жалба, е отговорено изчерпателно с много сериозни и удивително задълбочени аргументи /казвам удивително, защото това е типичната, технологична експертиза и познания, които са необходими в морското дело, които съдят е ползвал/.

Що се отнася до въпроса с пасивната легитимация? Пропускаме или може би не обръщаме достатъчно внимание на факта, че въпросът с вината в това деликтно състояние, е въпрос за доказване в обратния смисъл на наказателното право. Тоест вината се предполага до доказване на

противното. Независимо от това с влязлата в сила присъда одобрена на три инстанции, вината е доказана! И то вината на Б.Б., изразяваща се в неговата абсолютна немарливост, некомпетентност, а бих казал и в съставянето на документи с невярно съдържание. Тук е мястото да подчертая също, че нито един документ по делото не е оспорен от ответниците по исковата жалба, нито един документ включително и за тези, за които се говори тук днес! Няма никаква пречка Б. Б. да е служител на когото си поиска, стига той да бъде назначен и определен от германския „Лойд“ и неговата централа да извършва сертификационните прегледи на корабите и да издава, и да подписва, и да подпечатва документите, които издава германския „Лойд“ с неговия печат и да издава фактури в полза на германския „Лойд“, които също да подпечатва, подписва и да получава парите какъвто е настоящият случай. Всички тези документи са приложени към делото. Да се говори, че Б. Б. е някакво лице, което не отговаря по смисъла на чл.49 от ЗЗД е невъзможно най-малкото защото договорот между Македония и германския „Лойд“ допуска и задължава германския „Лойд“ да назначава за инспектори специалисти каквито той намери за добре /е той е намерил такъв „специалист“/.

Що се отнася до въпроса с ползването и прилагането на някои международно-правни източници. Въпрос, който е засегнат, по-слабо в касационната жалба, но на който следва да обърнем много малко внимание, но по съществени причини следва да го засегнем. Съгласно договора между Македония и германския „Лойд“, страните са решили да се прилагат съответните резолюции на Международната морска организация към ООН, както и конвенциите, свързани с безопасността на корабоплаването. Съгласно тези конвенции и по специално резолюция А, т.739(18), както и резолюция А, т.789(19), резолюция MSC, т.208(81) на същата организация е необходимо класификационната организация да поддържа в наличност техническо досие на кораба. Да поискаш от другата страна да представи документите, които сам трябва да притежаваш е крайно недопустимо. Същевременно проследявайки актуалните изменения на правилника на германския „Лойд“, включително и към датата на събитието на 05.09.2009г., макар и неотбелязано в досегашния ход на съдебните производства, може би е технологически или пропуск в четенето фактът, че германският „Лойд“ не допуска сертифициране на кораби с възраст, надвишаваща 35 години. Този кораб след една, две години ще стане на век. Желязото му ще стане на един век. Невъзможно е да той да бъде дори обект на класификация, камо ли на сертифициране и на разрешаване за плаване.

Има въпрос, който не е от решаващо, но от особено значение за изясняване на фактичката обстановка. Това е въпросът, свързан с влиянието или отношението на отговорите на двата въпроса, допуснати като основание и като база включена в приложеното поле за допускане на касацията, по точно въпросът, свързан с експертизите. Според мен, а и обективно е така: експертиза би била невъзможна просто защото няма да има обект. Ако експертизата трябва да изследва документи, то това е направено - тези документи са по делото. Считаю, че независимо от отговорите и на двата

въпроса, включени от приложното поле за касацията, считам за правилно и обосновано ако настоящият състав потвърди решението на Апелативния съд.

Считам също така, че в хода на въззивното производство беше изяснен въпросът с характера на македонската присъда. Съвсем накратко ще засегна тази тема с едно или две изречения. Аз не говоря за признаване, за ползване за автоматично прилагане - факт, който няма смисъл да обсъждаме. Говоря за зачитането ѝ като едно пълноценно писмено доказателство. Именно като такова то е ползвано и именно като такова, то установява и прекратява спора, който би имал за предмет: „Дали е виновен Б., респективно германският „Лойд“ или не? Така, че въпросът с вината, от който следват изводите на съда, е категорично, безусловно решен независимо от въпросите, водещи до настоящата касация.

В този смисъл, уважаема г-жо Председател, Върховни съдии, моля да потвърдите решението на Апелативен съд и да се произнесете по съществуващото на спора по този смисъл.

Адвокат Б: Изключително се присъединявам към становището на колежата-касатор, който каза, че следва да потърсим справедливостта в това дело. Да! От ГПК справедливостта изхвърча, замениха я в принципните положения с морала като извор на правото. Нали така, колега? Но аз искрено се надявам справедливостта да не е изхвърчала от залата на съда и конкретно на тази палата. А каква е справедливостта в случая? Ако погледнете заключението на експертизата, което не беше оспорено в тази си част то е категорично: корабът е немореходен! Какво се разбира под немореходен? Това не значи не само /както колежата изрази/ да се вземе един военен катер, който е плосък и кила му е напълнен с бетон, и да се допусне да се качат на него 43 човека, а и да отговаря на всеки един документ, който се ползва в морското право във връзка на здравето и спасяване на живота на екипажа и на пътниците. В този смисъл корабът изначално е немореходен по една единствена причина и това са го заковали вещите лица и са го посочили точно и няма какво да мислим повече по това. Той е нямал спасителни средства. Каквото и да се случи на този кораб, той е нямал спасителни средства, никой не е можел да се спаси, освен ако не може да плува /аз съм бил в Охридското езеро и съм пипал водата: студеничка е/. Няма салове, няма буйове, няма пояси. Това е допуснато да се извърши от кого? От германския „Лойд“. Германският „Лойд“, който осъществява публично правна функция /ще го видите в договора между Министерството на транспорта и морска администрация на Охридското езеро и германския „Лойд“/. Възложили са му публично-правни функции да не допуска точно това: кораб да бъде немореходен и опасен за здравето и живота на екипажа и на пътниците, за пристанищните съоръжения, за другите кораби, за рибите и за каквото се сетите още. Ето това не е свършено! Какво повече да мислим по това дело? И пак да се върнем на справедливостта /Конвенцията сме я посочили и на първа и на въззивна инстанция/, какво повече да мислим за справедливостта? Както казах германският „Лойд“ изпълнява публично-правни функции в случая. Има договор с македонската държава в лицето на Морска администрация и Министерството на транспорта твърди, че не може да вземе от там техническата документация по делото. Аз мисля, че това е

абсурдно! Това е точно израз на изключително недобросъвестно упражняване на процесуални права, при което е ясно, че имаме два субекта /първоначално беше ЗАД „Алианц България“ по делото/, които разполагат с неограничен бюджет и с пряка връзка с македонската държава и имаме едни хора, които дори са освободени от държавна такса. Затова беше представена пълната техническа документация от Национална следствена служба и от Прокуратурата на Република България, която не беше оспорена. Прегледайте страница по страница, никъде не е казано по делото това не е техническата документация на кораба. Никъде! Едно оспорване няма. Какво тогава търсим повече? Възражението за Б, беше направено за първи път на въззивна инстанция /ако не ме лъже паметта/. Сертификатите са подписани от Б, печатът на германския „Лойд“, бланката на германския „Лойд“ - не бяха оспорени! Чак като видяха на къде отива делото на втора инстанция се сетиха да направят възражение, че Б не бил в трудово правоотношение. С кого? Не знаем. Практиката на Върховния съд, също е доста категорична. Тя си казва в прав текст: не е необходимо да се изследва трудовото правоотношение в неговата дълбочина, достатъчно е да има данни, че е работено от името на субекта, който следва да извърши контрола в този случай. Аз мисля, че от този два прости факта справедливостта се вижда в делото и нямам какво повече да добавя на този етап. Благодаря Ви!

Адвокат К: Ще се обърна към Вашето вътрешно убеждение и чувство за справедливост, също както колегите. Моля да оставите въззивното решение в сила като справедливо, обосновано, напълно мотивирано, допустимо и валидно. И само, и единствено по този начин, можете най - сетне да сложите край на една единадесет годишна продължаваща драма и болка за тези хора, които изпитват всеки божи ден страдание и болка от загубата на своите близки. Останаха четири деца сираци, една майка е решила кое дете да спаси. Моля да оставите въззивното решение в сила.

Адвокат Б: Претендираме разноски по делото.

Д Д: Поддържаме всичко казано от нашите адвокати. Действително трагедията ни е много голяма. Тук отпред седи едно момче, което беше мой ученик, който израсна без майка, а след две години почина и бащата заради тази трагедия. До него седи баща, който загуби съпругата си и остана с две малки деца, с които се занимава с възпитанието им. Малко по назад седи майка, която отиде с двете си дъщери и се върна само с едната, а след две-три години почина съпругът ѝ от болка, че е загубил дъщеря си и не е бил там, за да може да помогне. Трагедията е голяма защото загинаха семейство, брат и сестра, баща ми, който беше на 75 години и 30 години се грижеше за болната ми майка, и когато решихме да му подарим екскурзия /защото я заслужаваше/, ние го загубихме там. Действително преживяхме /всички тези хора, които сме тук/ много. Единадесет години, всяка година и на всяко дело, ние преживяваме отново и отново всичко.

Д С: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

Т С-П: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

З Д: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

Д Д: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

Д Г: Тук искам да покажа, това е първият учебен ден на сина ми. Тази година е 12-ти клас.

Това са 14 ковчега в читалището на целия район.

Майка със син и дъщеря не ги изпраща.

Първия учебен ден, не можа да ги изпрати майката.

Чао мамо! Това е! Няма ден на детето. Ето така е! 1-ви юни, майката! Дъщерята я няма! Това е! Чао мамо! /страната показва страници от вестници/.

М Г: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

Г П: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

С Г: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

Т Г: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

С Г: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

М Г: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

Г Б: Трагедията беше голяма. Бях поканен да отида в Македония за да видя своята майка, да я освидетелстват, за да мога да я докарам в България. Това получих на връщане от докторите /страната показва рецептурна книжка/, това е вече до живот, това е рецепта. Аз съм болен от диабет, получен от този стрес. Няма лекуване за тази болест тя е до живот и я получих тогава. Моля ви присъдете правилно по въпроса.

Н Б: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

И М: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

Н Л: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

М П: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

К П: Присъединявам се към пледоариите на пълномощниците.

Р П: Искам да се обърна първо към адвоката на ответната страна. Той спомена в началото, че вината е на капитана защото е искал да печели. Въпросът ми е: Докато Б. е сертифицирал, „Лойд“ печелил ли е? Нали му е плащано на Б. Б., значи и „Лойд“ са печелели. Значи „Лойд“ е можела да печели години наред, че сертифицира даден кораб, а обвиняваме капитана, че иска да печели. Аз съм магистър инженер, машинен инженер и мога да кажа от професионална гледна точка: Не може да проектираш машина за пет човека и после да я сертифицираш за 43 души. Това е все едно, вие да имате лек автомобил и да тръгнете да теглите „Тир“, да я направите /няма как да стане/. Затова, както излага ответната страна, тези приказки - смешно е! Вашата присъда е в много голяма тежест защото имайте предвид, че „Лойд“ сертифицира и българското корабоплаване и съдове и т.н. Дали ще оставим „Лойд“ да продължат да си развяват свободията - някой си някъде да сертифицира кораб, който не го е видял или лодка. В други ден може и Вие да сте на този кораб или ваши близки. Дали не трябва на тези западноевропейски компании и фирми някой да им удари по един шамар, за да им каже: „Ало, и тук има хора!“. На запад дали става по същия начин сертифицирането? Не! А защо го допуска „Лойд“? Защото са важни парите, а не хората. Не може така с лека ръка да пренебрегват и да твърдят, че професионални хора дали техническа оценка /да казват тя е невалидна, защото те не са видели кораба, не са прочели/. Хората са си сложили подписа

там, гарантират със своята титла, че са видели всичко, че са сигурни в техните думи.

Адв.В: Моля, да ми дадете възможност да представя писмени бележки, както и препис от съдебния протокол.

Адв.В: Също моля за срок да писмена защита и препис от протокола.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, Търговска колегия, първо отделение

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА седмодневен срок на страните за представяне на писмени бележки.

Да се предостави препис от протокола на страните след изготвянето му.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, Търговска колегия, първо отделение, обяви, че ще се произнесе с решение в срок след съвещание.

Разглеждането на делото приключи в 11,34 часа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СЕКРЕТАР: